วารสารธรรมเพื่อชีวิต
JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE
ISSN: 2822-048X
https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index

Original Research Article

Administrative Skills of School Administrators Affecting Students' Key Competencies Under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok Area 1

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Laddawan Thongkaew[1*], & Phramaha Kraiwan Jinadattiyo[2]
ลัดดาวัลย์ ทองแก้ว[1*], & พระมหาไกรวรรณ์ ชินทตฺติโย[2]

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Laddawan Thongkaew*
ลัดดาวัลย์ ทองแก้ว
Faculty of Education Mahamakut Buddhist University, Thailand.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Email: laddawanthongkaew0812@gmail.com

2. Phramaha Kraiwan Jinadattiyo
พระมหาไกรวรรณ์ ชินทตฺติโย
Faculty of Education Mahamakut Buddhist University, Thailand.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Email: Kriwan.pun@mbu.ac.th

คำสำคัญ :
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา, สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Keywords:
Management Skills of School Administrators, Key Competencies of Learners, Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Article history:
Received: 07/06/2026
Revised: 04/8/2026
Accepted: 05/10/2026
Available online: 15/11/2026

How to Cite:
Thongkaew, L. & Jinadattiyo, P. K. (2027). Administrative Skills of School Administrators Affecting Students' Key Competencies Under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok Area 1. *Journal Dhamma for Life,* 33(1), 195-210.

ABSTRACT

This study aimed to study the administrative skills of school administrators and the core competencies of learners, as well as to examine the administrative skills that affect these competencies within schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. The research sample consisted of 59 schools, providing a total of 236 respondents. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings revealed that the overall administrative skills of school administrators were at a high level; conceptual skills yielded the highest mean, while interpersonal skills yielded the lowest. Similarly, the overall core competencies of learners were at a high level, with life skills rated the highest and communication capacity rated the lowest. Furthermore, the regression analysis indicated that five administrative skills—namely diagnostic, interpersonal, communication, time management, and decision-making skills—significantly contributed to and predicted the core competencies of learners. Together, these five skills accounted for 83% of the variance in learners' core competencies ($R2 = 0.827$) The multiple regression prediction equation in raw scores is:

$\hat{Y}tot = 0.103 + 0.223 (X4) + 0.422 (X2) + 0.151 (X5) + 0.115 (X7) + 0.070 (X6)$

The multiple regression prediction equation in standardized scores is:

$\hat{Z} = 0.297 (Z4) + 0.392 (Z2) + 0.284 (Z5) + 0.152 (Z7) + 0.129 (Z6)$

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน รวมถึงวิเคราะห์ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาจำนวน 59 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 236 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สำหรับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความสามารถในการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า มีทักษะการบริหารของผู้บริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะการบริหารเวลา และทักษะด้านการตัดสินใจ ที่ร่วมกันส่งผลและสามารถพยากรณ์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 83 ($R2 = 0.827$)

สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$\hat{Y}tot = 0.103 + 0.223\ (X4) + 0.422\ (X2) + 0.151\ (X5) + 0.115\ (X7) + 0.070\ (X6)$

สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z} = 0.297\ (Z4) + 0.392\ (Z2) + 0.284\ (Z5) + 0.152\ (Z7) + 0.129\ (Z6)$

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 อันเป็นผลจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีดิจิทัล และการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศ ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงไม่ควรมุ่งเน้นเฉพาะการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ แต่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทาง ส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว ลดความเหลื่อมล้ำ และสามารถขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิผล

ในบริบทดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนเชิงกลยุทธ์ บริหารทรัพยากร ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ความสำเร็จของการบริหารจึงมิได้ขึ้นอยู่กับอำนาจหน้าที่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยทักษะการบริหารที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย Katz (1974) อธิบายว่าทักษะเป็นความสามารถในการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ แนวคิดดังกล่าวสะท้อนว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสมรรถนะที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการองค์กรท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ Leithwood และ Sun (2012) ยังชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมความผูกพันในการทำงานของครูมีส่วนสนับสนุนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมิได้เกิดจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูเพียงลำพัง แต่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาในหลายมิติ ทั้งการกำหนดนโยบายทางวิชาการ การส่งเสริมการพัฒนาครู การจัดสรรทรัพยากร การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ ตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ประสานความร่วมมือ และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แม้ว่าการศึกษาที่ผ่านมา เช่น ไกรศร เจียมทอง (2561) จะให้ความสำคัญกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งศึกษาระดับทักษะ การเปรียบเทียบความคิดเห็น และแนวทางการพัฒนา ขณะที่ Leithwood และ Sun (2015) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการทำงานของครูและผลลัพธ์ของผู้เรียน แต่ยังมีประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโดยตรง โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความหลากหลายด้านบริบทองค์กร ทรัพยากรทางการศึกษา และความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน ช่องว่างดังกล่าวสะท้อนความจำเป็นในการศึกษาว่าทักษะการบริหารด้านใดมีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้ ตลอดจนมีอิทธิพลในระดับใดภายใต้บริบทของสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จึงมีความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการพยากรณ์ของทักษะการบริหารที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ผลการวิจัยจะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ด้านการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะความเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับผลลัพธ์การพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งสามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางพัฒนาทักษะการบริหาร ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่า การบริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทาง การจัดสภาพแวดล้อม และการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารที่ครอบคลุมทั้งการปฏิบัติงาน การบริหารบุคลากร การคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการบริหารเป็นความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้ความรู้ ประสบการณ์ และศักยภาพส่วนบุคคลเพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ Cutler (1995) ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในฐานะกระบวนการสำคัญที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ขององค์กร ขณะที่ Goleman (1998) ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะความสามารถในการตระหนักรู้และควบคุมอารมณ์ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิผล ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2563) และสัตตบุษย์ โพธิรุท (2564) สะท้อนให้เห็นว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงและยุคดิจิทัลมีความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่วนมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับคุณภาพผู้เรียน จากแนวคิดดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค เป็นความสามารถในการใช้ความรู้และวิธีการปฏิบัติงาน 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นความสามารถในการสร้างความร่วมมือและประสานงาน 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการวิเคราะห์และมองภาพรวมขององค์กร 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย เป็นความสามารถในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและระบุสาเหตุ 5) ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลและสร้างความเข้าใจร่วมกัน 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ เป็นความสามารถในการเลือกแนวทางดำเนินงานอย่างมีเหตุผล และ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา เป็นความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญและใช้ทรัพยากรเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไว้ 5

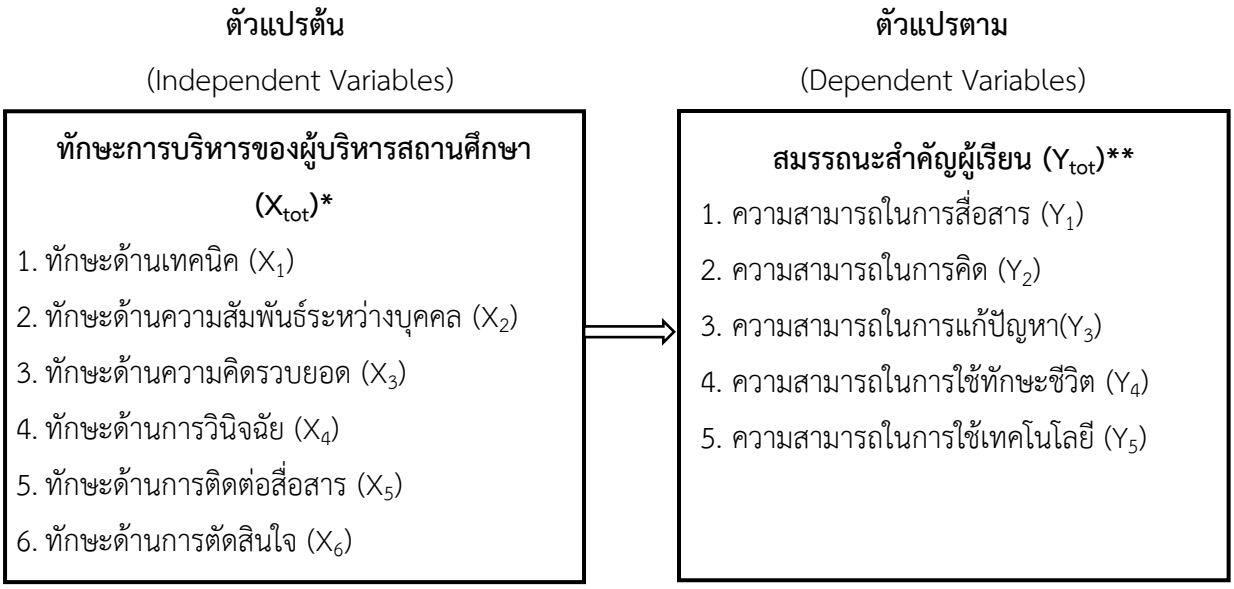
ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ Bloom (1956) ที่อธิบายการพัฒนาความสามารถทางปัญญาผ่านกระบวนการเรียนรู้และระดับความคิดที่แตกต่างกัน รวมทั้ง Bransford and Stein (1993) ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ วิจารณ์ พานิช (2555) เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์ สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น และประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิต ขณะที่สุริยา ทองยัง (2558) และสุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ (2564) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะโดยรวม สำหรับการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนประกอบด้วย 5 ด้านตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยพิจารณาความสามารถเหล่านี้ในฐานะผลลัพธ์ของการพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษาควรส่งเสริมอย่างเป็นระบบ

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน สนับสนุนทรัพยากร และส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ทักษะด้านเทคนิคและการบริหารเวลาช่วยให้การดำเนินงานเป็นระบบ ขณะที่ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการติดต่อสื่อสารส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ส่วนทักษะด้านความคิดรวบยอด การวินิจฉัย และการตัดสินใจช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน เมื่อพิจารณาร่วมกับแนวคิดของมณฑา ทิพย์ นามนุ (2561) ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2563) และวิจารณ์ พานิช (2555) สามารถอธิบายได้ว่าการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาทั้งระดับทักษะการบริหาร ระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และอิทธิพลของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2. เพื่อศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 67 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 59 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ มีผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 236 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน จำนวน 43 ข้อ และตอนที่ 3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ด้าน จำนวน 31 ข้อ โดยในตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามเกณฑ์น้ำหนักคะแนนตั้งแต่ระดับมากที่สุด (5 คะแนน) ถึงน้อยที่สุด (1 คะแนน) สำหรับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีกระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ศึกษาหลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หาความเที่ยงตรง (Validity): นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา โดยผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นทำการปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะ ทดลองใช้ (Try Out): นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 30 คน หาความเชื่อมั่น (Reliability): นำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเท่ากับ 0.98 ซึ่งผ่านเกณฑ์การยอมรับที่กำหนดไว้ (มากกว่า 0.70) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และได้ข้อมูลตามความจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผ่านประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

2.2 ผู้วิจัยนำหนังสือ พร้อมทั้งแบบสอบถามส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองกับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยตรง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 236 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การแปลความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดให้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเรียบเรียง จัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้ 1. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ 2. นำข้อมูลมาเรียบเรียง จัดระเบียบลงรหัสข้อมูลในแบบสอบถาม ให้ค่าคะแนนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 3. นำผลวิเคราะห์เสนอเป็นตารางและบรรยาย อธิบายประกอบ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ซึ่งปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลที่แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
สถานภาพ		
ชาย	93	39.41
หญิง	143	60.59
รวม	**236**	**100.00**
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	18	7.60
25-35 ปี	110	46.60
36-45 ปี	95	40.30
46 ปีขึ้นไป	13	5.50
รวม	**236**	**100.00**
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	118	50.00
ปริญญาโท	99	41.90
ปริญญาเอก	19	8.10
รวม	**236**	**100.00**
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	59	25.00
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	59	25.00
ครูผู้สอน	118	50.00
รวม	**236**	**100.00**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 60.59 และเป็นเพศชาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 39.41 มีอายุระหว่าง 25-35 ปีมากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 รองลงมาคือ อายุ 36-45 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และน้อยที่สุดอายุไม่เกิน 46 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90 และระดับการศึกษาปริญญาเอกน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันเป็นครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือครูที่ได้รับมอบหมายดูแลงานวิชาการ จำนวนเท่ากัน คือ 59 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งระหว่าง 11-20 ปีมากที่สุด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 รองลงมาคือ ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 และ น้อยที่สุดคือ ระยะเวลา31 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหูคูณทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coeffcients		Standardized Coefficients	t	p
	คะแนนดิบ β	Std. Error	ค่าคะแนนมาตรฐาน *Beta*		
ค่าคงที่ (Constant)	0.103	.164		.630	.529
ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4)	0.223	0.048	0.297	4.652	.000
ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2)	0.422	0.032	0.392	13.268	.000
ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร (X_5)	0.151	0.027	0.284	5.673	.000
ทักษะการบริหารเวลา (X_7)	0.115	0.036	0.152	3.229	.001
ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6)	0.070	0.026	0.129	2.735	.007
R=0.909, R^2=0.827, Adj R^2=0.823, SE=0.081, F=219.173, P=.000					

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมี 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร (X_5) ทักษะการบริหารเวลา (X_7) ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.909 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ 0.827 หมายความว่าทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร (X_5) ทักษะการบริหารเวลา (X_7) ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 83 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.823 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.081 ในลักษณะนี้แสดงว่า ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร (X_5) ทักษะการบริหารเวลา (X_7) ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6) ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณ ได้ดังนี้

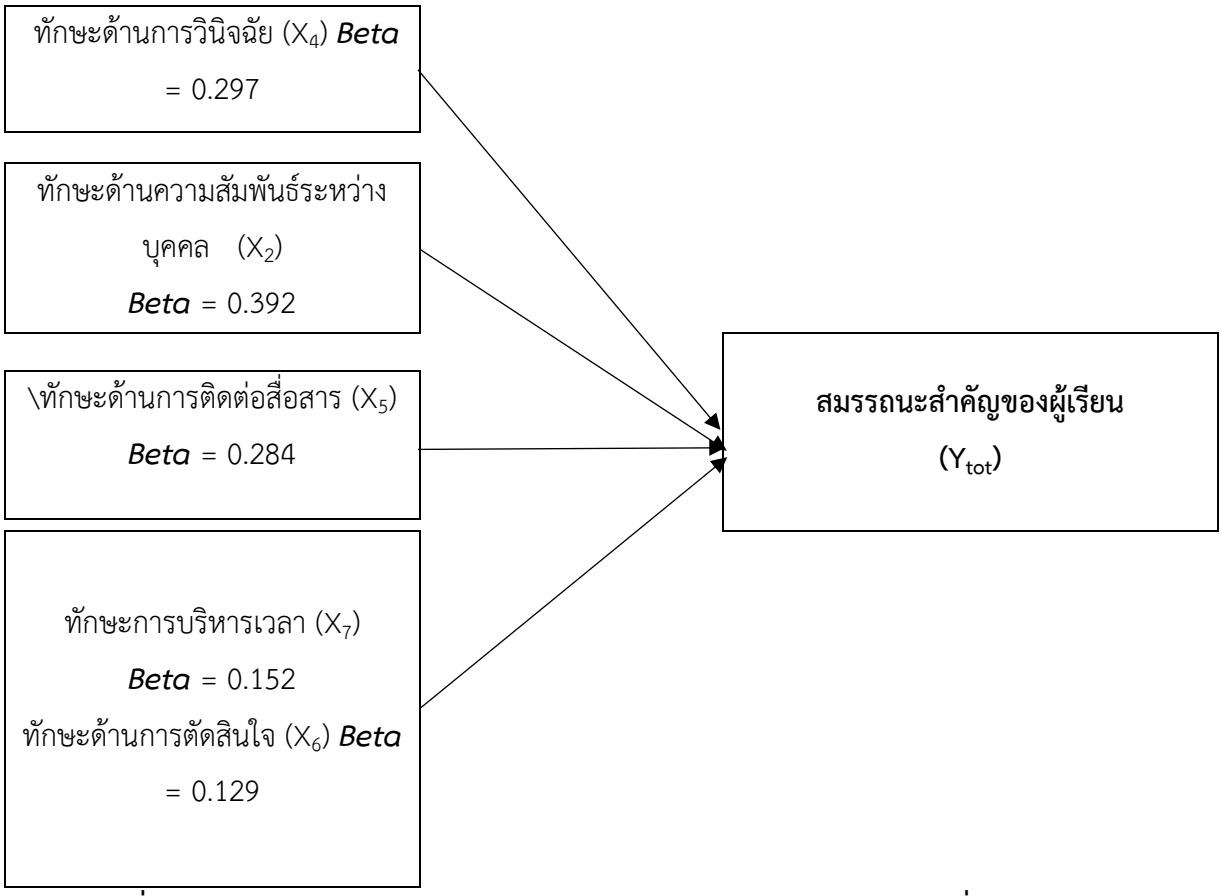
สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.103 + 0.223\ (X_4) + 0.422\ (X_2) + 0.151\ (X_5) + 0.115\ (X_7) + 0.070\ (X_6)$$

สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.297\ (X_4) + 0.392\ (X_2) + 0.284\ (X_5) + 0.152\ (X_7) + 0.129\ (X_6)$$

สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1



แผนภาพที่ 2 สรุปผลการถดถอยพหุคูณทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

อภิปรายผล

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการประยุกต์ใช้ทักษะการบริหารเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยเฉพาะทักษะด้านความคิดรวบยอดและการวินิจฉัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ขณะที่ทักษะด้านการติดต่อสื่อสารและด้านเทคนิคสะท้อนความสามารถในการประสานงานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ ส่วนทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แสดงให้เห็นถึงประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือ

การรับฟังความคิดเห็น และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ทั้งนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสัตตบุษย์ โพธิรุท (2564) ที่ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปกติใหม่ และมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของทักษะการบริหารต่อคุณภาพผู้เรียน จึงกล่าวได้ว่าทักษะการบริหารเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถปรับตัวและบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการสื่อสาร สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิต ปรับตัว และเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สะท้อนถึงความจำเป็นในการส่งเสริมทักษะการเข้าถึง วิเคราะห์ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองและการดำรงชีวิตในสังคมดิจิทัล

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะการวินิจฉัย ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการบริหารเวลา และทักษะการตัดสินใจ โดยทักษะการวินิจฉัยมีอิทธิพลสูงที่สุด เนื่องจากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาอย่างถูกต้องช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาได้ตรงตามบริบทและความต้องการของผู้เรียน รองลงมาคือทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างความร่วมมือและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ Goleman (1998) ที่ให้ความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์ในการสร้างความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขณะที่ทักษะการติดต่อสื่อสาร การบริหารเวลา และการตัดสินใจช่วยสนับสนุนการประสานงาน การจัดสรรทรัพยากร และการกำหนดแนวทางดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ Cutler (1995) ที่อธิบายความสำคัญของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลต่อผลลัพธ์ขององค์การ และ Bransford และ Stein (1993) ที่เน้นกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยจึงชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมิได้ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ยังสัมพันธ์กับศักยภาพของผู้บริหารในการวิเคราะห์ วางแผน ตัดสินใจ และสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ดังนั้น การพัฒนาทักษะการบริหาร

ทั้ง 5 ด้านอย่างเป็นระบบจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสมรรถนะผู้เรียนและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21

สรุป

ผลการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ 1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความคิดรวบยอด มีจุดเด่นในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ แต่ยังมีข้อจำกัดในการริเริ่มแผนงานอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ ด้านการวินิจฉัย เด่นเรื่องการคิดวิเคราะห์แก้ไขสถานการณ์ แต่ควรพัฒนาการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนที่หลากหลายด้านการติดต่อสื่อสาร เด่นเรื่องการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี แต่ควรเน้นการสื่อสารที่ตรงประเด็นและสร้างความเข้าใจตรงกัน ด้านเทคนิค เด่นเรื่องความเข้าใจการบริหารงานอย่างเป็นระบบ แต่ควรเพิ่มความแม่นยำในการสั่งการและมอบหมายงาน สำหรับทักษะที่มีคะแนนรองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารเวลา เด่นเรื่องการมอบหมายงานในเวลาจำกัดได้อย่างคุ้มค่า แต่ควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมกำหนดเวลา ด้านการตัดสินใจ (เด่นเรื่องการยึดหลักธรรมาภิบาลแก้ไขความขัดแย้ง แต่ควรเพิ่มการใช้ข้อมูลจริงประกอบการตัดสินใจ) และ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีคะแนนต่ำที่สุด เด่นเรื่องการประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากร แต่ควรเพิ่มการยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่บุคลากร 2. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ ความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้เรียนมีจุดเด่นร่วมกันในเรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองและการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง แต่ยังขาดทักษะการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายและการจัดลำดับสาเหตุของปัญหาอย่างถูกต้อง รองลงมาคือ ความสามารถในการคิด เด่นด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์ แต่ยังขาดการคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เด่นเรื่องการใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาเพื่อตนเองและสังคม แต่ควรพัฒนาประสิทธิภาพในการสืบค้นข้อมูล และ ความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งมีคะแนนต่ำที่สุด เด่นเรื่องการพูดเจรจาต่อรอง แต่ควรส่งเสริมกลวิธีสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่รับผิดชอบต่อสังคม 3. ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหูคูณแบบขั้นตอน พบว่ามีทักษะการบริหาร 5 ด้าน ที่ร่วมกันส่งผลและสามารถพยากรณ์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะการบริหารเวลา และทักษะด้านการตัดสินใจ โดยทักษะทั้ง 5 นี้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.909 และมีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกัน เท่ากับ 0.827 ซึ่งหมายความว่าสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้ถึง ร้อยละ 83

สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}tot = 0.103 + 0.223\ (X4) + 0.422\ (X2) + 0.151\ (X5) + 0.115\ (X7) + 0.070\ (X6)$$

สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}$ = 0.297 (Z4) + 0.392 (Z2) + 0.284 (Z5) + 0.152 (Z7) + 0.129 (Z6)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไป ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปไว้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการบริหารในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะด้านภาวะผู้นำ การสื่อสาร และการตัดสินใจ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ควรสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

4. สถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

5. ควรมีการติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปนั้นควรทำการวิจัย ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เช่น บทบาทของครู สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ หรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารและสมรรถนะผู้เรียน ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาในส่วนภูมิภาคหรือพื้นที่ห่างไกล เพื่อดูความแตกต่างของบริบทพื้นที่

3. ควรพัฒนาเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือศึกษารายกรณี (Case Study) กับผู้บริหารที่มีทักษะการวินิจฉัยและมนุษยสัมพันธ์ที่เป็นเลิศ เพื่อถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา. (2563). *ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปณิดา ใจดี. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วัญญาวิสา ลาภรณ์. (2533). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาพพิมพ์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม* (พิมพ์ครั้งที่ 6). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579.* บริษัท พริกหวานกราฟิค จำกัด.

สัตตบุษย์ โพธิรุท. (2564). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปกติใหม่. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, *17*(2), 45–58.

สุริยา ทองยัง. (2558). *การศึกษาทักษะชีวิตของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์. (2564). *การศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการศึกษา*, *8*(1), 112–125.

Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. Longmans, Green.

Bransford, J. D., & Stein, B. S. (1993). *The ideal problem solver: A guide for improving thinking, learning, and creativity* (2nd ed.). W. H. Freeman.

Cutler, G. (1995). Rational decision-making and organizational outcomes. *Journal of Educational Administration*, *33*(4), 12–25.

Goleman, D. (1998). *Working with emotional intelligence*. Bantam Books.

Katz, R. L. (1974). Skills of an effective administrator. *Harvard Business Review*, 52(5), 90–102.

Leithwood, K., & Sun, J. (2012). The nature and effects of transformational school leadership: A meta-analytic review of unpublished research. *Educational Administration Quarterly*, 48(3), 387–423. https://doi.org/10.1177/0013161X11436268